

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-10-47S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Історіографія історії України та всесвітньої історії		Historiography of the History of Ukraine and World History
Шифр за ОП	ВК4.1	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)
Галузь знань Освіта / Педагогіка	01	Field of Knowledge Education / Pedagogy
Спеціальність Середня освіта (Історія)	014.03	Field of Study Secondary education (History)
Освітня програма Середня освіта (Історія)		Degree Programme: Secondary education (History)

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Історіографія історії України та всесвітньої історії» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.03 «Середня освіта (Історія)» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка». Рівне. НУВГП. 2024. 17с.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/27491>

Розробник силабусу:

е-підпис Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна, кандидат історичних наук,
доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол №04 від "25" листопада 2024 року

В.о. завідувача кафедри:

е-підпис Сокаль Валентина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук,
доцент.

Керівник (гарант) ОП:

е-підпис Прищепа О.П., д. і. н., доцент, професор кафедри суспільних
дисциплін.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 04 від "30" грудня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:

е-підпис Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор.

© Клинова-Дацюк Г.Д., 2024
© НУВГП, 2024

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 «Середня освіта (Історія)»
Рік навчання, семестр	<i>4 рік навчання, 7 семестр</i>
Кількість кредитів	3
Лекції:	<i>16 годин / 2 годин</i>
Практичні заняття:	<i>16 годин / 8 години</i>
Самостійна робота:	<i>58 годин / 80 годин</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>
Форма навчання	<i>денна / заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Залік</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	

<p>Лектор</p> 	<p>Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін</p>
<p>Вікіситет</p>	<p>https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Клинова-Дацюк_Галина_Дмитрівна</p>
<p>ORCID</p>	<p>http://orcid.org/0000-0002-7144-3074</p>
<p>Як комунікувати</p>	<p>https://h.d.klynova-datsiuk@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle</p>
<p>Мета та завдання</p>	
<p>Вивчення навчальної дисципліни “Історіографія історії України та всесвітньої історії” для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) освітнього ступеня, спеціальності 014.03 «Середня освіта (Історія)» дозволить студентам ознайомитися із усталеними теоріями, концепціями світового історичного процесу та місцем у ньому української історичної науки. Мета: проаналізувати закономірності та особливості процесу накопичення історичних знань та перетворення їх в науку, розуміння суті функціонування світової та української історичної науки, проілюструвати зміни наукових парадигм та підходів до світової історії та історії України, охарактеризувати усталені наукові теорії, гіпотези і концепції щодо історичного процесу, виокремити періодизацію історії України і розвитку самої історичної науки.</p>	
<p>Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів</p>	
<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4326</p>	
<p>Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)</p>	
<p>Вивченню дисципліни передують навчальних дисциплін «Історичне джерелознавство», «Історія України».</p>	
<p>Компетентності</p>	

ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 12. Знання про сучасні досягнення в галузі загальних теорій держави та права, основні напрямки розвитку сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції; систему та зміст законодавства України і європейських країн.

ЗК 13. Знання про збирання, вивчення, наукового опрацювання й публікації писемних пам'яток історії та культури, творчої спадщини видатних історичних, політичних і культурних діячів минулого та різнопланових писемних джерел, які стосувалися багатьох видатних подій.

ФК 5. Знання категоріально-понятійного апарату історичної науки, здатність орієнтуватися у науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.

ФК 8. Здатність здійснювати критичний аналіз джерел інформації та використовувати їх у професійній діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Модуль I. Історіографія історії України та всесвітньої історії від найдавніших часів до кінця XIX ст.

Тема 1. Історична думка античності, середньовіччя та раннього нового часу

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 7,5.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 1, сам. р. – 10.

Вступ до освітньої компоненти. Методологія та понятійно-термінологічний апарат історіографії (методи історіографічного

аналізу, історіографічний процес, історіографічна ситуація, історіографічне джерело, історіографічний факт).

Історична думка доби античності (Гесіод, Овідій, Платон, Лукрецій Кар). Історичні праці. Геродот. Полібій. Плутарх. Фулідід. Цицерон. Тіт Лівій. Тацит. Християнська теологія історії. Історичні твори доби середньовіччя: Св. Ієронім, Св. Августин, Й. Флорський, Оттон, М. Пселл.

Доба Нового часу: гуманістичний світогляд і раціоналістичне пояснення історичного процесу. Наукові погляди Л. Бруні. «Історія Флоренції» Н. Макиавеллі. Історична критика (Л. Валла). Французьке просвітництво (Вольтер, Руссо, Монтеск'є, Кондорсе та ін.).

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 31,32

Тема 2. Історіографія XIX – початку XX ст.

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 7,5.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 1, сам. р. – 10.

Тип історичного мислення XIX ст. Класичний історизм.

Ідеї романтизму та історична думка. Наукові погляди Г. Гегеля. Наукова спадщина Л. фон Ранке. Класичний історизм XIX ст. Марксистська історіографія та матеріалістичне розуміння історії. Напрями та школи в позитивістській історіографії. Сцієнтизм. «Присмерк Європи» О. Шпенглера.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 20, 21

Тема 3. Історіографія давньої - модерної історії України

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 7,5.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 0, сам. р. – 10.

Поняття «українська історіографія». Предмет і завдання української історіографії, її роль у підготовці істориків. Періодизація української історіографії. Історичні погляди мислителів Київської Русі. Розвиток історичних знань у Галицько-Волинській державі. Історична думка українців литовсько-польської доби. Супрасльський літопис.

Баркулабівський літопис. Вплив українського козацтва на розвиток історичних знань.

Козацькі літописи. Києво-Могилянська академія – осередок розвитку історичних знань.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 20, 21, 23, 24, 27, 29

Тема 4. Наукові школи та напрями в українській історіографії

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 7,5.

Заочна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 10.

Антикварний напрям української історіографії. Українська історіографія в контексті просвітництва та раціоналізму. Українське національне відродження та історична думка. «Історія Русів». Особливості розвитку історичних знань у західноукраїнських землях. Початок антикварної і археографічної діяльності. Праці М. Маркевича і О. Рігельмана. Романтична течія (I пол. XIX ст.). Д. Бантиш-Каменський. Наукові погляди М. Максимовича та І. Срезневського. Археографічні комісії. Історичні наукові товариства. Народницький напрям в історіографії (II пол. XIX). Київська історична школа докуметалістики В. Антоновича. Наукова спадщина М. Костомарова, Д. Яворницького, О. Єфіменко. Львівська школа М. Грушевського. Нова схема історії України.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32

Модуль 2. Історіографія історії України та всесвітньої історії XX - XXI ст.

Тема 5. Історична думка XX – XXI ст.

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 0, сам. р. – 10.

Наукові погляди Г. Ріккєрта. «Соціологічна історія» М. Вебера.

Цивілізаційний підхід і роль «людського фактору» в історіографічному процесі. Наукові погляди А. Тойнбі. Л. Гумільов і його «Теорія пасіонарності».

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 31, 32

Тема 6. Школа Анналів та її вплив на розвиток історичної науки

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 2, сам. р. – 10.

Школа «Аналів». Наукова спадщина М. Блока та Л. Февра. Кліометрія. Мікроісторія. Історія повсякденності. Плюралізм методологій історичних досліджень в сучасній науці. Наукові погляди К. Леві-Сторса. «Кінець історії і остання людина» Ф. Фукуями.

Література: 2, 3, 4, 7, 31, 32

Тема 7. Українська історіографія ХХ ст.

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 1, сам. р. – 10.

Державницький напрям. Українознавчі осередки історичної науки в діаспорі. Наукові погляди В. Липинського, Д. Дорошенка. Наукова спадщина С. Томашівського, М. Кордуби. Становлення української радянської історіографії. Перетворення історичної науки в ідеологічне знаряддя радянського режиму. Київська школа М. Грушевського. Наукова спадщина М. Яворського та М. Слабченка. Українська еміграційна та діаспорна історіографія. Українська радянська історіографія у повоєнний період. Історіографія УРСР у 1950-х рр. Вплив шістдесятництва на розвиток історичної думки. Історіографія в роки «застою». Розвиток краєзнавства. Ідеологічна переорієнтація істориків в умовах утвердження влади більшовиків.

Література:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 20, 21, 23, 24, 25

Тема 8. Українська історична наука в сучасній Україні

ПРН 1. Уміти навчати учнів державною мовою за професійним спрямуванням, формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 15. Вміти вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі з історії.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 1, сам. р. – 10.

Основні тенденції сучасної історичної науки в Україні. Інститут історії України НАН України. Інститут української археографії та джерелознавства ім. М.С. Грушевського. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України. Регіональні центри досліджень вітчизняної історії.

Література:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 20, 21, 23, 26, 30, 31, 32, 33

Теми семінарських занять

N п/п	Назва теми	Денна форма / год.	Заочна форма / год.
1	Модуль I. Історіографія історії України та всесвітньої історії від найдавніших часів до кінця XIX ст. Тема 1. Історична думка античності, середньовіччя та раннього нового часу	2	1
2	Історіографія XIX – початку XX ст.	2	1
3.	Історіографія давньої - модерної історії України	2	
4.	Наукові школи та напрями в українській історіографії	2	2
5.	Модуль 2. Історіографія історії України та всесвітньої історії XX - XXI ст. Історична думка XX – XXI ст.	2	
6.	Школа Анналів та її вплив на розвиток історичної науки	2	2
7.	Українська історіографія XX ст.	2	1
8.	Українська історична наука в сучасній Україні	2	1
	Всього	16 год.	8 год.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати, співбесіди; прес-конференції; круглі столи; технології викладання: аналіз проблемних питань, обговорення, презентації, міні-лекції та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійні і проєкційні засоби, друковані дидактичні матеріали.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

На семінарських заняттях контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній формі.

За роботу на семінарських заняття можна отримати 60 б.

Контроль самостійної роботи проводиться за допомогою перевірки та захисту реферату або есе за обраною темою. Загальний обсяг 8-10 сторінок. Робота може бути рукописною або друкованою і виконується українською мовою. Захист відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

Засвоєння матеріалу 2 змістових модулів перевіряється письмово, розв'язанням тестових завдань. Модульний контроль знань проводиться в системі Moodle. Максимальний бал за написання модульних контролів: МК1 (**20 балів**) та МК2 (**20 балів**). Всього – 40б.

Якщо здобувач успішно написав 2 модульні контролі і має високий бал за поточне оцінювання, то він отримує залік автоматично. У разі не написання модульних контролів або ж отримання низьких балів за них, то здобувач складає письмовий залік у тестовій формі через ННЦНО НУВГП. У таких випадках результати модулів скасовуються. Модульний та підсумковий контроль знань проводиться в системі Moodle.

Бали за перший рівень – 12, другий – 6, третій – 2.

Всього 20 балів.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше 100 балів) за всі види навчальних та додаткових завдань.

Повний перелік локальних нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу НУВГП (з останніми змінами та доповненнями) знаходиться за посиланням:

<http://surl.li/onplh>

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90 – 100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Голиш Г. М. Історія історичної науки від найдавніших часів до кінця XIX століття: підручник для студентів ВНЗ. Черкаси, 2015. 258 с.
2. Зашкільняк Л. Сучасна світова історіографія. Львів, 2007. 312 с.
3. Історіографічний словник. Навчальний посібник для студентів історичних факультетів університетів / За ред. С.І.Посохова. Харків, 2004.
4. Калакура Я.С. Українська історіографія. Курс лекцій. Київ: Генеза, 2012. 512 с.
5. Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія / За ред. В. Смолія. НАН України. Інститут історії України. Ки: Вид-во "Фенікс», 2013. 566 с.

6. Коцур В.П., Коцур А.П. Історіографія історії України. Курс лекцій. Чернівці, 1999.
7. Пархоменко М. Історіографія історії України. Навч. посібн. Миколаїв, 2022.
8. Святець Ю. А., Топка Р. В. Історіографія всесвітньої історії. Курс лекцій. Дніпропетровськ, 2007.
9. Яремчук В. П. Українська історіографія: суспільно-політична історія: посібник. Острог: Видавництво Національного університету "Острозька академія", 2017. 288 с.
10. Ясь О. Цивілізаційні дискурси світової та української історіографії : монографія / за наук. ред. О. О. Салати. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 288 с.

Допоміжна література

11. Атаманенко А. Українське історичне товариство: ідеї, постаті, діяльність. Острог, 2010.
12. Грушевський М.С. Звичайна схема "руської" історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства. *Пам'ятки України*, 1991. №3.
13. Грушевський М.С. Ілюстрована історія України. Київ, 1991.
14. Грушевський М.С. Історія України-Русі. Київ, 1991-1998. ТТ. 1-Х.
15. Зашкільняк Л.О. Вступ до методології історії. Львів, 1996.
16. Зашкільняк Л. Методологія історії: від найдавніших часів до сучасності. Львів, 1999.
17. Інститут історії України НАН України. Енциклопедія історії України. Київ: Наук. думка, 2005. Т.3.
18. Дисциплінарні виміри української історіографії: Колективна монографія / Відп. ред. та кер. авт. кол. О.А. Удод. К.: Інститут історії України НАН України, 2015. 462 с.
19. Калакура Я.С. Новітня українська історіографія всесвітньої історії. *Збірник наукових праць ННДІУВІ*. Том ХХХ. Київ, 2012.
20. Клинова-Дацюк Г. Видавнича діяльність Української вільної академії наук у 1945-1952 рр. *Наукові праці Запорізького національного університету*. Запоріжжя, 2018. Вип.50. С. 215-221.
21. Клинова-Дацюк Видавнича діяльність НТШ в Німеччині в 1947-1951 рр.: проекти та постаті. *Українська біографістика*. Київ, 2023. Вип. 24. С. 77-93.
22. Колесник І. Українська історіографія: концептуальна історія. Київ, 2013.
23. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. В 2 т. Том І. / Пер. з англ. М. Бадік, У. Гавришків, Я. Грицака, А. Дешиці, Г. Киван, Е. Панкеєвої. Київ: Основи, 1994. 554 с.
24. Українські історики ХІХ ст. Бібліографічний довідник. Серія «Українські історики». Вип.1. Київ; Львів, 2000. Вип.2. Ч.1. Київ; Львів, 2003.
25. Колесник М. П. Історичне товариство Нестора-літописця та його вклад у розвиток історичної науки в Україні. *Український історичний журнал*. 1995. №5. С.28-37.
26. Кондратюк К. Українська історіографія ХІХ століття: основні напрями і концепції. Львів, 2002. 242 с.
27. Коцур А. П. Ідея державності в історичній думці та суспільнополітичному житті України кінця ХVІІІ – початку ХХ ст. Чернівці: Золоті литаври, 2000. 423 с.

28. Коцур В. П., Коцур А. П. Історіографія історії України. Чернівці, 1999. 520 с.
29. Кравченко В. В. Нариси української історіографії епохи національного відродження (друга половина XVIII – середина XIX ст.) / В. В. Кравченко. Харків: Основа, 1996. 376 с.
30. Крупницький Б. Історіографічні проблеми історії України / Б. Крупницький. Мюнхен: УВУ, 1959. 230 с.
31. Потульницький В.А. Україна і всесвітня історія: Історіософія світової та української історії XIX - XX століть. Київ, 2002.
32. Яковенко Н. Вступ до історії. Київ: Критика, 2007.
33. Яремчук В. Минуле України в історичні науці УРСР післясталінської доби. Острог, 2009. 526 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Електронна бібліотека Інституту історії НАН України (<https://cutt.ly/rUoDmLQ>).
2. Інститут української археографії та джерелознавства НАН України http://archeos.org.ua/?page_id=67
3. Багатоцільовий український сайт для науки та освіти «Мислене дерево» <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/HistSources.html>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, формувати власну думку та приймати рішення, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі проміжних контрольних модулів та підсумковий контроль (екзамен) встановлені згідно Положення про семестровий поточний та

підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.

Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО та

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>.

У разі незгоди здобувача ВО з результатами оцінювання, відповідно до Порядку звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>, здобувач подає апеляційну скаргу, після чого скликається апеляційна комісія.

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>. У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>. Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>. У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>.

Здобувачі повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidroz dili/vyo/dokument>, а викладач Кодексу честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування

Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності:

сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/>; сторінка НУВГП «Якість освіти» <http://nuwm.edu.ua/sp>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4326>

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

У НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі освіти мають доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

<https://www.ufu-muenchen.de/uk>

<https://www.fas.harvard.edu/pages/degree-programs-courses>

*Лектор Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна,
канд. іст. наук, доцент*

Автор
Доцент СД

Галина КЛИНОВА-ДАЦЮК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №26
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100